

УДК 316.774:004.738.5

DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-56>

Вікторія ПИЩАНСЬКА

доктор культурології, професор, Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», вул Володимира Антоновича, 70, м. Дніпро, Україна, 49006
ORCID: 0000-0002-8373-555X

Бібліографічний опис статті: Піщанська, В. (2025). Інтернет-простір як середовище формування медіакультури особистості. *Fine Art and Culture Studies*, 1, 399–407, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-56>

ІНТЕРНЕТ-ПРОСТІР ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ФОРМУВАННЯ МЕДІАКУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ

Дослідження акцентує на впливі інтернет-простору на формування медіакультури особистості, підкреслюючи його важливу роль в освітньому процесі. Інтеграція медіакультури вимагає застосування інноваційних підходів, які об'єднують медіамистецтво, цифрову грамотність, міждисциплінарну співпрацю та етичні принципи, що сприяють розвитку критичного мислення та творчої активності.

Метою статті є аналіз освітнього потенціалу інтернет-простору, оцінка ролі медіамистецтва у формуванні медіакультури та визначення основних проблем впровадження медіаосвітніх практик у цифровому освітньому середовищі.

Методологія дослідження базується на системному підході до вивчення інтернет-простору як медіакультурного середовища, а також на використанні міждисциплінарних методів і порівняльного аналізу освітніх практик інтеграції медіакультури в освітній процес.

У результатах з'ясовано, що інтернет-простір сприяє розвитку медіакультури завдяки інтерактивності, персоналізації та мультимедіа. Медіамистецтво, відповідно, стимулює творчість, етичне спілкування та соціальну відповідальність. Однак існують проблеми, зокрема фрагментація методологій, відсутність стандартизованих систем оцінювання медіаграмотності та недостатня підготовка викладачів до інтеграції медіаосвіти. У дослідженні систематизовано підходи до інтеграції медіакультури в освітній процес і визначено важливі чинники, що впливають на її ефективність, надаючи нового розуміння впливу цифрової трансформації на освіту та практики залучення медіа.

У висновках підкреслено, що Інтернет-простір є важливим фактором формування медіакультури завдяки своїй здатності до інтерактивності, персоналізації, мультимедійності та глобалізації. Медіамистецтво є важливим інструментом розвитку творчого мислення, етичних норм та соціальної відповідальності. Застосування інноваційних технологій, таких як штучний інтелект, віртуальна й доповнена реальність, суттєво розширює можливості медіаосвіти, створюючи нові перспективи для навчання та творчого самовираження.

Ключові слова: медіакультура, інтернет-простір, медіамистецтво, медіаграмотність, цифрова трансформація, освітній процес, критичне мислення, етичні стандарти.

Viktoriia PISHCHANSKA

Doctor of Culturology, Professor, Dnipro Academy of Continuing Education, 70 Volodymyra Antonovycha Str., Dnipro, Ukraine, 49006
ORCID: 0000-0002-8373-555X

To cite this article: Pishchanska, V. (2025). Internet-prostir yak seredovyshe formuvannia mediakultury osobystosti [Internet space as an environment for the formation of media culture of an individual]. *Fine Art and Culture Studies*, 1, 399–407, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-56>

INTERNET SPACE AS AN ENVIRONMENT FOR THE FORMATION OF MEDIA CULTURE OF AN INDIVIDUAL

The study focuses on the influence of the Internet space on the formation of the media culture of the individual, emphasizing its important role in the educational process. The integration of media culture requires the use of innovative approaches that combine media art, digital literacy, interdisciplinary cooperation and ethical principles that contribute to the development of critical thinking and creative activity.

The purpose of the article is to analyze the educational potential of the Internet space, assess the role of media art in the formation of media culture and identify the main problems of implementing media educational practices in the digital educational environment.

The research methodology is based on a systematic approach to studying the Internet space as a media-cultural environment, as well as on the use of interdisciplinary methods and comparative analysis of educational practices for integrating media culture into the educational process.

The results revealed that the Internet space contributes to the development of media culture through interactivity, personalization, and multimedia. Media art, in turn, stimulates creativity, ethical communication and social responsibility. However, there are problems, including fragmentation of methodologies, lack of standardized media literacy assessment systems, and insufficient training of teachers to integrate media education. The study systematizes approaches to integrating media culture into the educational process and identifies important factors that influence its effectiveness, providing a new understanding of the impact of digital transformation on education and media engagement practices.

The conclusions emphasize that the Internet space is an important factor in the formation of media culture due to its ability to interactivity, personalization, multimedia, and globalization. Media art is an important tool for the development of creative thinking, ethical norms, and social responsibility. The use of innovative technologies, such as artificial intelligence, virtual and augmented reality, significantly expands the possibilities of media education, creating new perspectives for learning and creative self-expression.

Key words: media culture, internet space, media art, media literacy, digital transformation, educational process, critical thinking, ethical standards.

Актуальність проблеми. Інтернет-простір є унікальним середовищем, яке значно впливає на формування медіакультури особистості, особливо в контексті освітніх завдань. Сучасна інформаційна епоха зумовлює появу численних викликів, пов'язаних із доступом до інформації, її якістю та етичною взаємодією в цифровому середовищі. Формування медіакультури особистості є необхідною умовою для розвитку критичного мислення, навичок аналізу медійного контенту, а також уміння створювати якісний інформаційний продукт. Важливим аспектом є акцент на медіамистецтві як інструменті розвитку творчого потенціалу та культурного самовираження в умовах цифрової комунікації.

З огляду на швидкий розвиток технологій і зміну способів взаємодії з медіа, сучасна освіта стикається з потребою інтегрувати методи формування особистісної медіакультури, які б враховували як традиційні, так і інноваційні підходи. Проблематика сучасних підходів до медіакультури полягає у відсутності єдиних стандартів та методик для формування у здобувачів освіти критичного ставлення до медійного середовища, що ускладнює розвиток етичного сприйняття й здатності аналізувати контент.

Це питання має важливе наукове та практичне значення, оскільки формування медіакультури особистості є не лише елементом індивідуального розвитку, але й необхідним чинником для побудови інформаційно безпечного суспільства. Освітня система повинна виступати провідником цих змін, створюючи інструменти для підготовки здобувачів освіти

до продуктивної та етичної взаємодії з медіа-простором.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інтернет-простір як середовище формування медіакультури особистості є предметом досліджень багатьох науковців. Так, О. Волошенюк акцентує на методиці розвитку медіаграмотності в межах курсу «Мистецтво» для НУШ, зокрема на міждисциплінарних підходах і розвитку критичного мислення здобувачів освіти (Волошенюк, 2021).

Г. Дегтярьова досліджує роль візуалізації в розвитку медіаграмотності, пропонуючи приклади її інтеграції в освітній процес, проте залишає відкритим питання етичного використання візуального контенту (Дегтярьова, 2020). В. М. Піщанська висвітлює вплив медіа на формування ціннісних орієнтацій і соціалізацію, розширюючи розуміння їхньої культурної ролі, але питання цифрових медіа потребує більш глибокого аналізу (Піщанська, 2023). В іншому дослідженні V. Pishchanska (В. Піщанська) та співавтори розглядають гейміфікацію як спосіб підвищення мотивації здобувачів освіти через інтерактивність, однак адаптація цих механізмів до різних освітніх контекстів потребує додаткового вивчення (Pishchanska, et.al., 2022).

О. Зінчина та О. Немеш аналізують виклики медіасоціалізації молоді, зокрема труднощі критичного сприйняття інформації через перенасичення медіаконтентом, що підтверджує необхідність розробки освітніх програм для покращення медіаграмотності (Зінчина, 2017; Немеш, 2020). Є. Хрінік зосереджується на під-

готовці вихователів до формування медіакультури дошкільнят, наголошуючи на необхідності розвитку цифрових компетенцій педагогів (Хрінік, 2022).

Ю. Седляр та О. Стадніченко досліджують роль соціальних медіа в інтерактивній освіті, але не враховують ризики інформаційних маніпуляцій (Седляр, Стадніченко, 2023). О. М. Грабарчук висвітлює еволюцію аудіовізуальної медіакультури, однак питання її адаптації до сучасного освітнього процесу потребують додаткової уваги (Грабарчук, 2019).

У монографії за редакцією В. Л. Іващенко аналізуються євроінтеграційні аспекти розвитку медіакультури з акцентом на важливості європейських підходів, але конкретні механізми їх упровадження залишаються недослідженими (Медіазнавчі студії, 2022).

Ч. Барнетт (С. Barnett), Дж. Хатчінсон (J. Hutchinson) розглядають глобалізацію медіакультури, аналізуючи її вплив на соціальні та культурні процеси, проте їхній аналіз не враховує специфіку локальних освітніх контекстів (Barnett, 2019; Hutchinson, 2023). Д. Кельнер (D. Kellner) пропонує концептуальні підходи до медіакультури, але вони потребують адаптації до викликів цифрової трансформації (Kellner, 2020).

Попри наявність різноманітних підходів, питання інтеграції медіакультури в освітній процес, оцінювання медіаграмотності та подолання технологічної нерівності залишаються актуальними. Це дослідження є спробою розробки нових методологій, аналізу освітнього потенціалу медіамистецтва та створення інтегрованих рішень для ефективного формування медіакультури.

Мета дослідження. Мета статті полягає в дослідженні ролі інтернет-простору як середовища формування медіакультури особистості, зокрема в освітньому аспекті, з акцентом на медіамистецтві та аналізі сучасних проблем і підходів до розвитку особистісної медіакультури.

Відповідно до мети сформульовано такі завдання:

1. Визначити особливості інтернет-простору як інструменту формування медіакультури особистості та оцінити його освітній потенціал.

2. Дослідити роль медіамистецтва в розвитку медіакультури через творче самовираження

та етичну комунікацію, а також проаналізувати сучасні підходи до її формування в освітньому середовищі.

3. Виявити основні проблеми та виклики інтеграції медіакультури в освітній процес в умовах цифрової трансформації та розробити рекомендації для ефективного впровадження медіаосвітніх практик в інтернет-просторі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інтернет-простір значно трансформує формування медіакультури особистості, стаючи середовищем для отримання знань, творчого самовираження та міжкультурної комунікації. Його інтерактивність, мультимедійність і глобальність дають змогу не лише отримувати інформацію, але й критично її осмислювати, що є основним для розвитку медіакультури. В освітньому середовищі інтернет-простір сприяє впровадженню інноваційних підходів, таких як інтерактивні платформи, віртуальні середовища та мультимедійні ресурси, які розвивають медіаграмотність і творчі здібності здобувачів освіти. Особливе значення має медіамистецтво, що через цифрові медіа та кібермистецтво забезпечує інтерактивність і культурний розвиток в освітньому процесі (табл. 1).

Сучасна практика демонструє, що інтернет-простір дедалі частіше інтегрується в освітні процеси, особливо через дистанційні курси, інтерактивні освітні середовища та мультимедійні ресурси. Такі платформи, як Coursera, Udey та спеціалізовані освітні портали, використовуються для розвитку критичного мислення через інтерактивні завдання та аналіз реальних медіапродуктів. Водночас з'являються нові проблеми, пов'язані з перевантаженням інформацією, недостатньою медіаграмотністю викладачів і здобувачів освіти, а також посиленням маніпулятивного впливу цифрового контенту.

Однією з особливостей сучасного освітнього процесу є орієнтація на розвиток аналітичного сприйняття інформації та формування компетентностей, які забезпечують осмислене та критичне використання отриманих знань. Заклади освіти також прагнуть до впровадження етичних норм роботи з інтернет-ресурсами, що сприяє формуванню відповідальної медіакультури. Проте відсутність єдиної методологічної бази для оцінювання медіаграмотності залишається основною про-

Таблиця 1

**Освітній потенціал інтернет-простору та виклики його використання
у формуванні медіакультури**

Особливість інтернет-простору	Освітній потенціал	Актуальні зміни та виклики
Інтерактивність	Платформи для спільного обговорення, створення проєктів і взаємодії в реальному часі	Недостатній рівень участі або пасивне споживання контенту здобувачами освіти
Персоналізація	Індивідуалізація навчального досвіду через адаптивні освітні технології	Необхідність розвитку механізмів захисту даних і боротьби з алгоритмічними упередженнями
Мультимедійність	Використання аудіовізуального контенту для покращення засвоєння складних концепцій	Загроза домінування поверхової обізнаності через розважальний контент
Глобалізація	Можливість інтеграції міжкультурних практик у навчання	Загроза культурної гомогенізації або посилення нерівності в доступі до ресурсів

Джерело: власна розробка автора.

блемою, що потребує системного підходу до її розв'язання.

Медіамистецтво є інтегративним феноменом, який поєднує сучасні мистецькі практики з використанням цифрових технологій, спрямованих на створення аудіовізуальних, інтерактивних та мультимедійних продуктів. Воно охоплює широкий спектр форм, зокрема візуальне мистецтво, відеоарт, цифрову графіку, анімацію, інтерактивні інсталяції, доповнену і віртуальну реальність (Global media arts, 2022, с. 2). Основна функція медіамистецтва полягає в стимулюванні творчого самовираження та розвитку креативного мислення, а також у відображенні культурних, соціальних та етичних аспектів сучасного світу. У контексті освітнього середовища медіамистецтво слугує інструментом для розвитку здобувачів освіти, залучаючи їх до аналізу та створення цифрового контенту, що сприяє формуванню медіаграмотності та медіакультури.

Медіакультура розглядається як сукупність знань, умінь, цінностей і норм, що визначають взаємодію особистості з медіапростором. Вона охоплює здатність критично аналізувати медіаконтент, розуміти його соціальний, культурний і політичний контекст, а також створювати якісні інформаційні продукти (Gripsrud, 2017). Медіакультура є важливим чинником соціалізації в умовах цифрової епохи, оскільки вона формує відповідальне ставлення до інформації, що поширюється в медіасередовищі, і сприяє етичній взаємодії з нею. В освітньому процесі медіакультура є стратегічною метою, спрямованою на розвиток критичного мис-

лення, креативності та інформаційної грамотності.

Медіаосвіта є процесом навчання, спрямованим на формування в здобувачів освіти навичок медіаграмотності, критичного аналізу медіаконтенту та створення власних медіапродуктів. Вона охоплює як теоретичні аспекти, пов'язані з розумінням природи медіа, їхньої ролі в суспільстві, так і практичні вміння працювати з медіаінструментами. Медіаосвіта є невід'ємною складовою сучасного освітнього процесу, спрямованого на підготовку особистості до ефективної взаємодії з цифровим середовищем. У процесі медіаосвіти важливого значення набуває використання інтерактивних методів, міждисциплінарних підходів та інноваційних технологій, що дозволяють розширити освітній потенціал і забезпечити інтеграцію медіакультури в різні аспекти суспільного життя.

Сучасне медіамистецтво активно інтегрує новітні технології, такі як віртуальна (далі – VR) та доповнена (далі – AR) реальність, а також штучний інтелект (далі – ШІ), що дозволяє створювати інноваційні медіапродукти. В освітньому процесі ці технології є важливим інструментом формування медіакультури здобувачів освіти, сприяючи розвитку їхнього естетичного сприйняття, критичного мислення, емоційного інтелекту та здатності до творчого самовираження. У цьому контексті провідну роль відіграє медіамистецтво як механізм соціально-культурного впливу. У таблиці 2 узагальнено основні аспекти медіамистецтва та їхній внесок у розвиток медіакультури, а також продемонстровано сучасні приклади застосування таких підходів.

Таблиця 2

Роль медіамистецтва у формуванні медіакультури

Аспекти медіамистецтва	Роль у формуванні медіакультури	Сучасні приклади й зміни
Візуальне мистецтво	Формування естетичного сприйняття й здатності до критичного аналізу візуального контенту	Використання інструментів цифрової графіки та дизайну для створення інтерактивних навчальних матеріалів
Аудіовізуальне мистецтво	Розвиток емоційного інтелекту і комунікативних навичок через аналіз відеоконтенту та кіно	Створення студентами короткометражних фільмів на соціально значущі теми
Інтерактивне мистецтво	Залучення до творчого процесу через використання гейміфікації та віртуальної реальності	Інтеграція VR-проектів у навчальні курси для розвитку міждисциплінарних навичок
Соціальне медіамистецтво	Підвищення соціальної відповідальності й культурної ідентичності через створення публічних артпроектів	Розробка інтерактивних медіаінсталяцій, що висвітлюють екологічні або гуманітарні питання

Джерело: сформовано автором на підставі (Медіазнавчі студії, 2022; Barnett, 2019; Kellner, 2020).

На практиці сьогодні медіамистецтво активно впроваджується в освітні програми для стимулювання креативності та підвищення мотивації здобувачів освіти. Наприклад, у провідних університетах України та світу використовуються програми створення цифрових медіапроектів, які допомагають здобувачам вищої освіти опановувати навички сучасних технологій у контексті культурного розвитку. Такі курси, як «Digital Art» (What is digital art, 2024) або «Interactive Media» (Interactive Media, 2024), дають змогу створювати віртуальні виставки, цифрові інсталяції або соціально орієнтовані відеоролики.

Значні зміни в практичному застосуванні медіамистецтва спостерігаються в переході від пасивного споживання контенту до його активного створення (Садовська, Петропавловська, 2020). Наприклад, використання платформ для створення відеоконтенту, таких як Adobe

Creative Suite, Canva чи Unity, поступово стає стандартом у навчальних програмах, орієнтованих на формування медіакультури. Це дозволяє не лише розвивати творчі здібності, але й формувати етичну відповідальність через залучення до створення змістовного й суспільно корисного контенту.

Формування медіакультури особистості в освітньому середовищі базується на концепції інтеграції знань, навичок і цінностей, що забезпечують ефективну взаємодію з медіасередовищем. Сучасні підходи в цьому процесі охоплюють міждисциплінарність, інтерактивне навчання та створення медіапроектів, що сприяють розвитку критичного мислення, творчості та громадянської активності. Особливістю таких підходів є акцент на поєднанні теоретичних знань із практичною діяльністю, що реалізується через застосування цифрових технологій та VR/AR платформ. У таблиці 3 подано

Таблиця 3

Сучасні підходи до формування медіакультури особистості в освітньому середовищі

Сучасні підходи до формування медіакультури	Основні характеристики	Практичне застосування
Інтерактивне навчання	Використання цифрових інструментів для інтерактивної роботи з контентом	Платформи для створення цифрових артпроектів, таких як інтерактивні інсталяції
Медіапроекти	Формування критичного мислення й креативності через створення власних медіапродуктів	Створення цифрових артгалерей, віртуальних виставок, анімаційних фільмів
Міждисциплінарність	Інтеграція медіакультури у вивчення дисциплін для глибшого розуміння соціокультурних контекстів	Заняття з аналізом цифрового мистецтва та його впливу на соціальні і культурні процеси
Технології доповненої та віртуальної реальності	Використання VR/AR для інтерактивного навчання й дослідження складних тем	Віртуальні артстудії, симуляції створення інноваційних мистецьких продуктів

Джерело: сформовано автором на підставі (Barnett, 2019; Kellner, 2020).

основні характеристики сучасних підходів до формування медіакультури.

Формування медіакультури особистості в освітньому середовищі дедалі більше базується на інтеграції мистецьких підходів і цифрових технологій (Mihelj, Leguina, Downey, 2019, с. 1470–1472). Сучасне інтерактивне навчання сприяє залученню здобувачів освіти до створення цифрових артпроектів, що включають інтерактивні інсталяції та мультимедійні продукти. Наприклад, платформи ThingLink або Edpuzzle дозволяють реалізовувати творчі завдання, спрямовані на дослідження естетичних і соціокультурних тем.

Медіапроекти, такі як створення цифрових галерей, анімаційних фільмів чи віртуальних виставок, сприяють розвитку критичного мислення й творчих здібностей, формуючи в здобувачів освіти здатність аналізувати сучасні мистецькі концепції. Міждисциплінарний підхід забезпечує інтеграцію медіакультури в навчальні дисципліни через аналіз цифрового мистецтва та його впливу на суспільство.

Технології доповненої та віртуальної реальності розширюють можливості для створення інноваційних мистецьких продуктів (Лисинюк, Голобородько, 2020). Наприклад, використання віртуальних артстудій або симуляцій дає змогу здобувачам освіти досліджувати мистецькі концепції, розвиваючи естетичну чутливість і навички роботи з цифровим контентом.

Інтеграція медіакультури в освітній процес у контексті цифрової трансформації стикається з системними та глибоко вкоріненими викликами, що вимагають комплексного аналізу. Зокрема, йдеться про:

1) концептуальну розрізненість підходів до визначення самої сутності медіакультури, її змісту, форм і методів викладання;

2) невідповідність між швидкістю розвитку цифрових технологій і темпами адаптації освітньої системи до цих змін;

3) відсутність науково обґрунтованих моделей оцінювання рівня медіакультури;

4) етичний вимір взаємодії з медіаконтентом. Викладачі часто не приділяють належної уваги питанням дотримання етичних стандартів у створенні та використанні медіапродуктів, що формує ризик поширення маніпулятивних практик або контенту, який суперечить етичним нормам.

Інтеграція медіакультури в освітній процес потребує системного підходу, що враховує адаптацію до цифрового середовища, подолання методологічної розрізненості, вплив економічних і політичних чинників, а також етичні виклики. Ефективне впровадження медіаосвітніх практик має спиратися на інноваційні педагогічні стратегії, створення гнучких навчальних програм, розвиток критичного мислення через міждисциплінарний підхід та інтеграцію медіаосвіти в базові дисципліни.

Етичні стандарти мають стати невід'ємною частиною медіаосвіти, формуючи відповідальне ставлення до контенту. Партнерство з державними установами, громадськими організаціями та технічними корпораціями сприятиме впровадженню сучасних технологій і розширенню доступу до ресурсів, підтримуючи баланс між національною ідентичністю та глобальним медіапростором.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, інтернет-простір є важливим середовищем для формування медіакультури завдяки своїй інтерактивності, персоналізації, мультимедійності та глобалізації. Медіамистецтво визнається одним з основних інструментів розвитку творчого мислення, етичних принципів і соціальної відповідальності. Водночас інноваційні технології, такі як штучний інтелект, віртуальна й доповнена реальність, значно розширюють горизонти медіаосвіти, надаючи нові можливості для навчання та творчості.

До основних викликів інтеграції медіакультури в освітній процес належать розрізненість підходів до викладання медіакультури, недостатня підготовленість педагогів, відсутність моделей оцінювання медіаграмотності та етичні ризики. Це створює перешкоди для системного впровадження медіаосвітніх практик в умовах цифрової трансформації. Для їх подолання рекомендовано впроваджувати адаптивні навчальні програми, розвивати цифрову інфраструктуру, проводити систематичне навчання викладачів і посилювати акцент на етичних аспектах медіаосвіти.

Перспективи подальших досліджень передбачають розроблення методологій для оцінювання рівня медіакультури, інтеграцію інноваційних технологій в освітній процес, а також застосування міждисциплінарного підходу до

формування медіакультури. Це дасть змогу реагування на виклики сучасного інформаційного середовища.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Волошенюк О. В. Методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з інтегрованого курсу «Мистецтво» в НУШ. *International scientific and practical conference* (Wloclawek, February 26–27, 2021). Wloclawek, 2021. Р. 63–66. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/108/2986/6344-1?inline=1> (дата звернення: 02.12.2024).
2. Дегтярьова Г. Візуалізація як важливий засіб ефективної комунікації в процесі навчання. *Соціальні комунікації: теорія і практика*. 2020. Т. 10. № 1. С. 93–110. URL: <https://new.comteka.com.ua/index.php/journal/article/view/36> (дата звернення: 02.12.2024).
3. Піщанська В. М. Освітні функції медіа в просторі культури XXI століття. *Новітні дослідження культури і мистецтва: пошуки, проблеми, перспективи: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Київ, 18 травня 2023 р.). Київ: НАКККиМ, 2023. С. 258–261.
4. Pishchanska V., Altukhova A., Prusak Y., Kovmir N., Honcharov A. Gamification of education: innovative forms of teaching and education in culture and art. *Revista Eduweb*. 2022. Vol. 16. № 2. Р. 119–133. DOI: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2022.16.02.8>
5. Зінчина О. Медіасоціалізація сучасної молоді: виклики і відповіді. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи»*. 2017. Вип. 39. С. 332–339.
6. Немеш О. Вплив медіа на соціалізацію сучасної молоді. *Психологія: реальність і перспективи*. 2020. № 14. С. 166–176. DOI: https://doi.org/10.35619/prap_rv.vi14.166
7. Хрінік Є. Аналіз готовності майбутніх вихователів до формування медіакультури у дітей старшого дошкільного віку. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Вип. 48. Т. 2. С. 260–265. URL: http://aphn-journal.in.ua/archive/48_2022/part_2/48-2_2022.pdf#page=260 (дата звернення: 02.12.2024).
8. Седляр Ю. О., Стадниченко О. І. Соціальні медіа як сучасна комунікаційна технологія. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2023. № 41. С. 105–110. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45813/> (дата звернення: 02.12.2024).
9. Грабарчук О. М. До питання історичного розвитку аудіовізуальної медіакультури. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого*. 2019. № 25. С. 134–137. DOI: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.25.2019.188341>
10. Медіазнавчі студії в євроінтеграційному дискурсі України: колективна монографія / За ред. В. Л. Іващенко. Київ: ДП «Експрес-об'ява», 2022. 200 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/50048/2/Monografija_11.07.2022_compressed.pdf#page=73 (дата звернення: 02.12.2024).
11. Barnett C. Culture and democracy: Media, space and representation. Edinburgh University Press, 2019.
12. Hutchinson J. Digital intermediation: Unseen infrastructures for cultural production. *New Media & Society*. 2023. Vol. 25. № 12. Р. 3289–3307. DOI: <https://doi.org/10.1177/14614448211040247>
13. Kellner D. Media culture: Cultural studies, identity, and politics in the contemporary moment. Routledge, 2020. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780429244230>
14. Global media arts education: Mapping global perspectives of media arts in education / A. Knochel, O. Sahara (Eds.). Springer Nature, 2022.
15. Gripsrud J. Understanding media culture. Bloomsbury Publishing, 2017.
16. What is digital art and characteristics. *TAI Arts: website*. 2024. URL: <https://taiarts.com/en/blog/What-is-digital-art-and-characteristics/> (date of access: 12.12.2024).
17. Interactive Media in Education. *Dream Farm Agency: website*. 2024 URL: <https://dreamfarmagency.com/blog/interactive-media-in-education/> (date of access: 02.12.2024).
18. Садовська І. І., Петропавловська С. Є. Вплив вибору соціальної мережі та контенту на ефективність взаємодії та залучення цільової аудиторії. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Вип. 6(23). С. 135–140.
19. Mihelj S., Leguina A., Downey J. Cultureisdigital: Culturalparticipation, diversityandthedigitaldivide. *NewMedia & Society*. 2019. Vol. 21. № 7. Р. 1465–1485. DOI: <https://doi.org/10.1177/1461444818822816>
20. Лисинюк М. В., Голобородько О. О. Медіакультура: сутнісні особливості і функції. *Питання культурології*. 2020. № 36. С. 38–48. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.36.2020.221042>

REFERENCES:

1. Volosheniuk, O. V. (2021). Metodyka formuvannia umin z mediahramotnosti na zaniattiakh z integrovanoho kursu «Mystetstvo» v NUSH [Methodology for the formation of media literacy skills in classes on the integrated course “Art” at the National University of Arts]. *International scientific and practical conference* (Wloclawek, February 26–27, 2021) (pp. 63–66). Wloclawek. Retrieved from <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/108/2986/6344-1?inline=1> [in Ukrainian].
2. Dehtiarova, H. (2020). Vizualizatsiia yak vazhlyvyi zasib efektyvnoi komunikatsii v protsesi navchannia [Visualization as an important means of effective communication in the learning process]. *Sotsialni komunikatsii: teoriia i praktyka – Social communications: theory and practice*, 10 (1), 93–110. Retrieved from <https://new.comteka.com.ua/index.php/journal/article/view/36> [in Ukrainian].
3. Pishchanska, V. M. (2023). Osvitni funktсии media v prostori kultury XXI stolittia [Educational functions of media in the cultural space of the 21st century]. *Novitni doslidzhennia kultury i mystetstva: poshuky, problemy, perspektyvy: materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf. – Latest research on culture and art: searches, problems, prospects: materials of the All-Ukrainian scientific-practical conference* (Kyiv, May 18, 2023) (pp. 258–261). Kyiv. [in Ukrainian].
4. Pishchanska, V., Altukhova, A., Prusak, Y., Kovmir, N., & Honcharov A. (2022). Gamification of education: innovative forms of teaching and education in culture and art. *Revista Eduweb*, 16(2), 119–133. DOI: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2022.16.02.85>
5. Zinchyna, O. (2017). Mediasotsializatsiia suchasnoi molodi: vyklyky i vidpovidi [Media socialization of modern youth: challenges and answers]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina. Seriia «Sotsiologichni doslidzhennia suchasnoho suspilstva: metodolohiia, teoriia, metody» – Bulletin of the V.N. Karazin Kharkiv National University. Series “Sociological research of modern society: methodology, theory, methods”*, 39, 332–339 [in Ukrainian].
6. Nemesh, O. (2020). Vplyv media na sotsializatsiiu suchasnoi molodi [The influence of media on the socialization of modern youth]. *Psykhologhiia: realnist i perspektyvy – Psychology: reality and prospects*, 14, 166–176. DOI: https://doi.org/10.35619/prap_rv.vi14.166 [in Ukrainian].
7. Khrinik, Ye. (2022). Analiz hotovnosti maibutnikh vykhovateliv do formuvannia mediakultury u ditei starshoho doshkilnoho viku [Analysis of the readiness of future educators to form media culture in children of senior preschool age]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current issues in the humanities*, 48 (2), 2, 260–265. Retrieved from http://aphn-journal.in.ua/archive/48_2022/part_2/48-2_2022.pdf#page=260 [in Ukrainian].
8. Sedliar, Yu. O., & Stadnychenko O. I. (2023). Sotsialni media yak suchasna komunikatsiina tekhnolohiia [Social media as a modern communication technology]. *Aktualni problemy filosofii ta sotsiologhii – Current problems of philosophy and sociology*, 41, 105–110. Retrieved from <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45813/> [in Ukrainian].
9. Hrabarchuk, O. M. (2019). Do pytannia istorychnoho rozvytku audiovizualnoi mediakultury [On the issue of the historical development of audiovisual media culture]. *Naukovyi visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu teatru, kino i telebachennia imeni I. K. Karpenka-Karoho – Scientific Bulletin of the I. K. Karpenko-Kary Kyiv National University of Theater, Cinema and Television*, 25, 134–137. DOI: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.25.2019.188341> [in Ukrainian].
10. Ivashchenko, V. L. (Ed.) (2022). *Mediarnavchi studii v yevrointehratsiinomu dyskursi Ukrainy: kolektyvna monohrafiia [Media Studies in the European Integration Discourse of Ukraine: A Collective Monograph]*. Retrieved from https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/50048/2/Monografija_11.07.2022_compressed.pdf#page=73 [in Ukrainian].
11. Barnett, C. (2019). *Culture and democracy: Media, space and representation*. Edinburgh University Press.
12. Hutchinson, J. (2023). Digital intermediation: Unseen infrastructures for cultural production. *New Media & Society*, 25(12), 3289–3307. DOI: <https://doi.org/10.1177/14614448211040247>
13. Kellner, D. (2020). *Media culture: Cultural studies, identity, and politics in the contemporary moment*. Routledge. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780429244230>
14. Knochel, A. & Sahara O. (Eds.). *Global media arts education: Mapping global perspectives of media arts in education*. Springer Nature.
15. Gripsrud, J. (2017). *Understanding media culture*. Bloomsbury Publishing.
16. What is digital art and characteristics (2024). *TAI Arts: website*. Retrieved from <https://taiarts.com/en/blog/What-is-digital-art-and-characteristics/>
17. Interactive Media in Education (2024). *DreamFarm Agency: website*. Retrieved from <https://dreamfarmagency.com/blog/interactive-media-in-education/>

18. Sadovska, I. I., & Petropavlovska, S. Ye. (2020). Vplyv vyboru sotsialnoi merezhi ta kontentu na efektyvnist vzaiemodii ta zaluchennia tsilovoi audytorii [The impact of social network and content choice on the effectiveness of interaction and target audience engagement]. *Pryazovskyi ekonomichnyi visnyk – Azov Economic Bulletin*, 6(23), 135–140 [in Ukrainian].
19. Mihelj, S., Leguina, A., & Downey J. (2019). Culture is digital: Cultural participation, diversity and the digital divide. *New Media & Society*, 21(7), 1465–1485. DOI: <https://doi.org/10.1177/1461444818822816>
20. Lysyniuk, M. V., & Holoborodko, O. O. (2020). Mediakultura: sutnisni osoblyvosti i funktsii [Media culture: essential features and functions]. *Pytannia kulturolohi – Issues of cultural studies*, 36, 38–48. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.36.2020.221042> [in Ukrainian].